

ÅRSRAPPORT 2014

- *Styrets Årsberetning*
- *Årsoppgjør m/ noter*
- *Revisjonsberetning*

MEDECINS SANS FRONTIERES
LEGER UTEN GRENSER

Årsberetning 2014

Médecins Sans Frontières Norway

Leger Uten Grenser Norge

Leger Uten Grenser er en nøytral og uavhengig medisinsk hjelpeorganisasjon som redder liv og lindrer nød. Vi hjelper dem som trenger det mest – uansett hvem, uansett hvor, uansett hvorfor.

Leger Uten Grenser gir nødhjelp til mennesker i krig, kriser og katastrofer, og andre som ikke har tilgang til grunnleggende helsetjenester. I tillegg varsler vi om overgrep og glemte kriser – fordi færre dør når flere vet.

Leger Uten Grenser i Norge ble dannet i 1996 og er en del av en internasjonal bevegelse, *Médecins Sans Frontières* – MSF. Per i dag består organisasjonen av 24 seksjoner med en internasjonal generalforsamling og styre. Den norske seksjonen har et nært samarbeid med de andre seksjonene. Leger Uten Grenser i Norge er representert i Leger Uten Grensers internasjonale organer.

Det overordnede målet med all vår virksomhet er å hjelpe mennesker i nød i tråd med grunnleggende humanitære prinsipper. Vi er en organisasjon med engasjerte og idealistiske medlemmer, med rotfeste i og støtte fra det norske samfunnet.

I Norge fokuserer Leger Uten Grenser på målrettet rekruttering av personell til våre feltprosjekter, samt innsamling av midler til gjennomføring av prosjekter. I tillegg driver Leger Uten Grenser Norge informasjonsarbeid for å skape oppmerksomhet om humanitære kriser, og jobber med talsmannsarbeid for å skape politisk endring på våre humanitære kjernesaker. Leger Uten Grenser Norge bidrar også med operasjonell støtte til flere av organisasjonens feltprosjekter.

Som medeier i Leger Uten Grensers operasjonelle senter i Brussel, samt deltager i organisasjonens internasjonale fora, er vi en aktiv bidragsyter i utviklingen av bevegelsens operasjonelle strategi og virksomhet.

I 1999 fikk Leger Uten Grenser Nobels Fredspris for «organisasjonens banebrytende humanitære innsats på flere kontinenter».

Leger Uten Grenser utgir årlig en omfattende aktivitetsrapport som oppsummerer våre feltprosjekter og tar opp aktuelle medisinske og humanitære temaer. Rapporten, MSF Activity Report, kan fås ved henvendelse til vårt kontor eller leses på vår hjemmeside: www.legerutengrenser.no.

1 Redegjørelse for virksomheten

1.1 Rekruttering av feltpersonell

En av hovedmålsettingene til Leger Uten Grenser Norge er å være en solid bidragsyter av internasjonalt personell til Leger Uten Grenser sine prosjekter rundt om i verden

I 2014 reiste 57 personer fra Leger Uten Grenser Norge på 108 ulike oppdrag i Afghanistan, Egypt, Filippinene, Guinea, India, Jordan, Kenya, Kongo, Libanon, Liberia, Libya, Malawi, Pakistan, Palestina, Papa Ny Guinea, Den sentralafrikanske republikk, Sierra Leone, Sudan, Sør-Sudan, Ukraina og Zimbabwe.

Leger Uten Grenser Norge rekrutterer og sender ut leger, sykepleiere, jordmødre, bioingeniører, farmasøyter, psykologer samt ikke-medisinsk personell som økonomer, administratorer, logistikere, ingeniører, arkitekter, håndverkere m fl. Organisasjonen rekrutterer nytt personell fortløpende. Vi legger stor vekt på profesjonalitet, personlig egnethet og motivasjon i vår rekruttering. Vårt personell jobber med å gi grunnleggende medisinsk behandling både innen primær- og sekundærhelsetjenesten i land og områder hvor helsetilbudet er svekket pga. humanitære kriser.

Organisasjonen legger vekt på god individuell oppfølging før, under og etter utenlandsoppdrag. Hver enkelt feltarbeider gjennomgår forberedelseskurs, personlig briefing og informasjons briefing før sitt oppdrag. Leger Uten Grenser krever grundig helsesjekk, vandelsattest, attester og diplomer fra den enkelte før utreise. En god oppfølging etter endt oppdrag med medisinsk sjekk, tilbud om psykologhjelp og tilkobling til vårt kollegiale støttenettverk er en del av vår rutine.

1.2 Informasjonsarbeid og varsling om overgrep

En sentral del av Leger Uten Grensers mandat er å varsle om overgrep og glemte kriser gjennom vår evne til å bære vitne; prinsippet om *Témoignage*. Gjennom å fortelle hva vi ser i felt ønsker vi å framprovosere en bedring av situasjonen for mennesker i nød.

Borgerkrigen i Syria har antatt større og større proporsjoner og er en av verdens største humanitære katastrofer i dag. 2. januar ble 13 av Leger Uten Grensers medarbeidere, av disse 5 internasjonale feltarbeidere, bortført av det som senere skulle vise seg å være medlemmer av IS-gruppen. Derfor måtte Leger Uten Grenser nedskalere sitt arbeid inne i landet. De fem internasjonale feltarbeiderne ble ikke løslatt før etter fem måneder. Denne hendelsen har skapt alvorlige hindringer for Leger Uten Grensers operasjonelle muligheter og dermed også muligheten til å kommunisere om den vedvarende humanitære krisen i Syria.

I januar og februar nådde volden i Den sentralafrikanske republikk nye dimensjoner og resultatet var en massiv intern flukt. På et tidspunkt var det nærmere 100 000 internt fordrevne på Mpoko flyplassen i Bangui. Her drev Leger Uten Grenser opptil 3 klinikker. Det totale fraværet av internasjonal respons, særlig fra FNs ulike organer, gjorde at Leger Uten Grenser valgte å gå offentlig ut for å kritisere den manglende innsatsen.

I Sør-Sudan eskalerte den interne konflikten til full borgerkrig og Leger Uten Grenser rapporterte om voldelige angrep mot sivile og helsestrukturer. På et tidspunkt måtte 240 arbeidere fra Leger Uten Grenser flykte fra byen Leer. I april så Leger Uten Grenser seg nødt til å gå kraftig ut mot FNs manglende respons for å forbedre levekårene i en FN-drevet flyktningeleir i hovedstaden Juba.

I slutten av februar ble Leger Uten Grenser nektet tilgang til sine pasienter i Myanmar, noe som fikk stor oppmerksomhet. Senere fikk organisasjonen gjenopptatt arbeidet, men møter stadig store hindringer i delstaten Rakhine.

I slutten av mars 2014 ble det bekreftet tilfelle av blødningsfeberen ebola i det vestafrikanske landet Guinea. Leger Uten Grenser kommuniserte raskt at dette var en epidemi uten sidestykke og ba om øyeblikkelig internasjonal assistanse. Verdens Helseorganisasjon (WHO) svarte med å nedtone epidemien og beskyldte Leger Uten Grenser for

å være alarmistiske. Leger Uten Grenser oppskalerte sin respons kontinuerlig og presset på for mer internasjonal hjelp da epidemien spredde seg til nabolandene Sierra Leone og Liberia. Først da en amerikansk hjelpearbeider ble smittet av sykdommen, ble Leger Uten Grensers krav om mer internasjonal hjelp tatt på alvor og det internasjonale samfunnet mobiliserte deretter.

Sommeren 2014 la Leger Uten Grenser Norge fram listen over de 10 glemte krisene. Som vanlig fikk listen god mediedekning den dagen, men fortsatt er det vanskelig å se at media tar innover seg kritikken. Kriser som varer over mange år, mangler en «norsk vinkling» og/eller ikke dreier seg om stor-politikk blir sjelden viet oppmerksomhet i norsk media.

Sommeren 2014 ba Leger Uten Grenser i Norge norske myndigheter om å bidra med mer enn penger til ebolaepidemien, i form av helsepersonell, utstyr, fly for evakuering og annet logistisk personell. I oktober mobiliserte Norge, og påvirkingsarbeidet bar frukter da helseministeren, forsvarsministeren og utenriksministeren den 6. oktober la fram Norges konkrete plan for hjelp og assistanse til å bekjempe ebolaepidemien.

Leger Uten Grensers innsats for å bekjempe ebolaepidemien fikk relativt god dekning i norske medier, men skjøt virkelig fart først da en norsk feltarbeider ble evakuert fra Sierra Leone etter påvist positiv ebolatest. Dekningen av evakueringen og det påfølgende sykehusoppholdet var massiv.

1.3 Innsamling av midler

Gjennom 2014 har Leger Uten Grensers mottatt 80 % av sine inntekter fra private givere og 19 % via offentlig prosjektstøtte. Bred støtte fra befolkningen både økonomisk og moralsk er en forutsetning for å nå Leger Uten Grensers mål om å redde liv og lindre nød. For å sikre vår uavhengighet og raskt kunne hjelpe dem som trenger det aller mest har Leger Uten Grenser som prinsipp at private gaver til enhver tid skal utgjøre over 50 prosent av våre inntekter. I de senere år har Leger Uten Grenser internasjonalt hatt en andel private midler på rundt 90 prosent.

1.3.1 Støtte fra privatpersoner, bedrifter, organisasjoner og stiftelser

Private bidrag er med på å sikre organisasjonen økonomisk uavhengighet. Det gir oss mulighet til å handle raskt og gjøre en innsats der behovene til enhver tid er størst, uavhengig av myndigheter og andre institusjonelle givers prioriteringer og budsjetter. Leger Uten Grenser har opplevd en økning i bidrag fra privatpersoner i løpet av 2014. Mange har, i tillegg til å støtte Leger Uten Grensers generelle arbeid, også støttet kampen mot ebola i Vest Afrika.

Støtte fra privatpersoner, også i form av testamentariske gaver og støtte fra bedrifter og stiftelser, er sentralt i vårt innsamlingsarbeid og utgjorde i 2014 287,1 millioner kroner.

Om Leger Uten Grensers givere

Leger Uten Grenser har mange givere som støtter oss enten fast eller en gang imellom. Det er viktig for oss å kommunisere med våre givere om de behov og problemstillinger vi møter i vårt arbeid. Regelmessig støtte er blitt en stadig viktigere inntektskilde og det forventes at denne andelen vil fortsette å øke i tiden framover. Leger Uten Grenser benytter seg av flere ulike måter for å gi folk muligheten til å støtte vårt arbeid, blant annet via egne ververe som er ansatt i Leger Uten Grenser og jobber på timebasis uten provisjon.

Gaver i form av tjenester

Leger Uten Grenser har i 2014 mottatt gaver i form av tjenester og varer, som er innenfor områder organisasjonen har hatt god nytte av slik som konsulenttjenester og juridisk bistand.

Arven etter Haaken A. Christensen

Leger Uten Grenser mottok i 2008 en betydelig arv etter Haaken A. Christensen. Gjennom 2014 er det fra disse midlene blitt allokert 40,1 millioner kroner til våre humanitære prosjekter i Afghanistan, Syria, Sierra Leone og Sør-Afrika samt medisinsk forskning, evaluering av feltprosjekter, feltinnovasjon og utvikling av ledelsesfunksjoner i våre feltprosjekter. Ved utgangen av 2014 utgjør disse midlene 70,9 millioner kroner som vil bli benyttet til organisasjonens humanitære prosjekter fram mot 2016.

1.3.2 Offentlige prosjektmidler

Leger Uten Grenser har hyppig kontakt med Utenriksdepartementet og Norad for å synliggjøre situasjonen til de menneskene vi møter i felt og derved påvirke norsk humanitær politikk. Leger Uten Grenser har gjennom mange år hatt en god menings- og informasjonsutveksling med både politisk ledelse og embetsverket. Denne kontakten er også sentral for å sikre norsk medfinansiering av Leger Uten Grenser sine feltprosjekter.

Offentlige prosjektbevilgninger utgjorde i 2014 totalt 67,5 millioner. For å kunne gi helsehjelp uhindret legger Leger Uten Grenser vekt på å oppfattes som en uavhengig og nøytral nødhjelpsorganisasjon. Derfor har organisasjonen en restriktiv holdning mot å bruke offentlige prosjektmidler i konfliktland. Dette setter en betydelig begrensning på Leger Uten Grenser sine evner til å øke andelen statlig støtte da UD sine humanitære bevilgninger i stor grad er øremerket til de samme konfliktlandene. Utenriksdepartementet viste en spesiell interesse for Leger Uten Grenser sine engasjement i ebolaepidemien i Vest-Afrika. Bidrag til ebolabekjempelse utgjorde 16 millioner kroner i 2014. Andre store tildelinger er 15 millioner til Sentralafrikanske republikk og 15 millioner til DRC. I tillegg mindre bevilgninger til Etiopia, Niger og Myanmar.

Leger Uten Grenser signerte i 2014 en to-årig prosjektavtale med NORAD for 2014 og 2015. Avtalen omfatter HIV/Aids og TB i Malawi og Mosambik. Størrelsen på bevilgningen er 8 millioner årlig.

1.4 Personal og administrasjon

Leger Uten Grenser holder til i leide kontorlokaler i Hausmannsgate i Oslo. Organisasjonen har ingen fysisk produksjon, og forurenser således ikke det ytre miljø. Kontoret støtter og bidrar til forsknings- og utviklingsaktiviteter gjennom Leger Uten Grenser sine internasjonale kampanjer for tilgang til livsviktige medisiner (Access) samt DNDi (Drugs for Neglected Diseases initiative).

Feltarbeidere rekruttert i Norge har norske ansettelseskontrakter. Personellet avlønnes etter egen internasjonal lønnskala som reflekterer frivillighetstankegangen til Leger Uten Grenser.

I 2014 utgjorde Leger Uten Grenser sine administrasjon totalt 35,5 årsverk i kontorstillinger, 57,9 årsverk med verveaktivitet og annen prosjektvirksomhet samt 5,6 årsverk fordelt på internasjonal beredskapsgruppe, samt støtte til feltrelaterte prosjekter innenfor medisin, HR og ledelse.

De ansatte ved kontoret avlønnes etter egne satser for Leger Uten Grenser. Styreleder kan frikjøpes inntil en 20% stilling. Styremedlemmer og frivillig personell forøvrig honoreres ikke.

Ved siden av å yte operasjonell støtte til våre humanitære prosjekter fokuserer i hovedsak det norske kontorets ansatte på arbeidet med vår rekrutterings-, innsamlings-, og informasjonsvirksomhet. Derfor utgjør det norske kontorets virksomhet i stor grad administrative årsverk. Ellers foregår vår operasjonelle og formålsrettede virksomhet ute i felt samt ved våre operasjonelle sentre. Det er denne operasjonelle aktiviteten den norske organisasjonen rekrutterer til og finansierer.

Arbeidsmiljøet på kontoret anses som godt, og sykefravær anses som normalt. Det forekommer ikke forskjellsbehandling grunnet kjønn i saker som for eksempel lønn, avansement og rekruttering. Av kontorets ansatte ved årets slutt var 52 % kvinner og 48 % menn. Av styrets 8 medlemmer er 3 kvinner. Ledelsen anser situasjonen som tilfredsstillende, og det har ikke vært nødvendig å innføre spesielle tiltak for å sikre likestillingssituasjonen.

Kontoret har gjennom alle år mottatt god støtte fra frivillig, ikke-lønnet personale.

2 Økonomisk oversikt

2.1 Anskaffede midler

Leger Uten Grenser sin inntekt var i 2014 på 359,4 millioner kroner. Av dette er omlag 287,1 millioner samlet inn fra private givere. Private innsamlede midler har økt med 60 millioner kroner fra 2013. Leger Uten Grenser fikk bevilget 67,5 millioner fra Utenriksdepartementet og NORAD til spesifikke prosjekter der offentlige midler er akseptert. Dette er en nedgang på 5,7 millioner fra 2013.

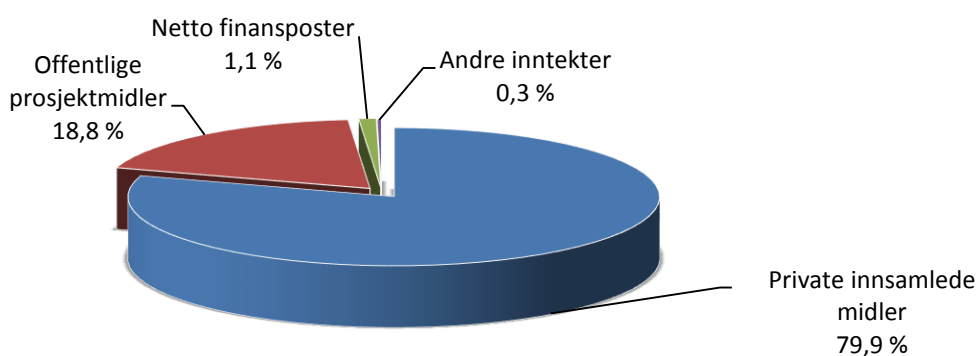
Finansposter dreier seg i det vesentligste om opptjente renter og avkastning i forbindelse med forvaltning av midler fra Haaken A. Christensens dødsbo samt andre private midler mottatt gjennom 2014. Finansplasseringene er i tråd med styrets retningslinjer med hensyn til etikk, sikkerhet, risikospredning og likviditet.

Totale anskaffede midler består av:

(mill kroner)

	2014	2013	Endring i %
Inntekter			
Private innsamlede midler	287,1	226,8	26,6 %
Offentlige prosjektmidler	67,5	73,2	-7,8 %
Andre inntekter	1,0	0,3	257,3 %
Sum anskaffede midler	355,6	300,3	18,4 %
Netto finansposter	3,8	4,3	-11,8 %
Sum totale inntekter	359,4	304,6	18,0 %

Anskaffede midler fordeler seg på 79,9 % private innsamlede midler og 18,8 % offentlige prosjektmidler. Andre inntekter og avkastning utgjør 1,4 %.

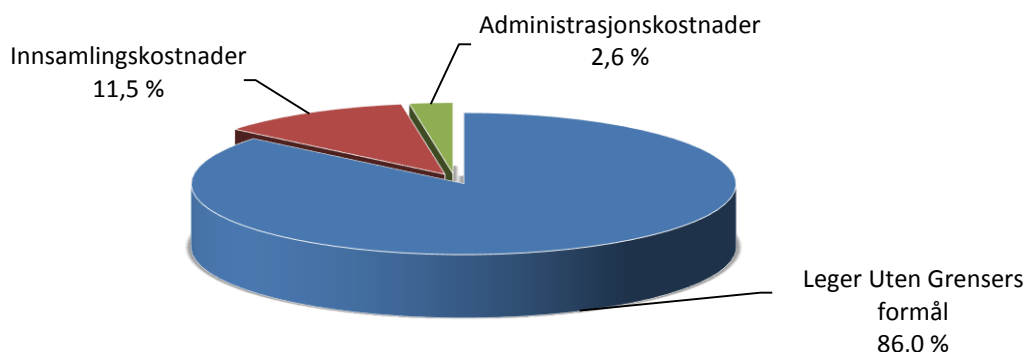
2.2 Anvendelse av midler

Den totale anvendelsen av midler til operasjonell virksomhet har økt med 75,3 millioner i forhold til 2013. Dette skyldes hovedsakelig økningen i inntekter fra private givere. Videre er det anvendt om lag 40,1 millioner fra Haaken A. Christensens testamente, om lag tre millioner mer enn forrige år. Dette bidrar til økt anvendelse av midler til operasjonell virksomhet i 2014.

Leger Uten Grensers informasjonsarbeid fortsetter i om lag samme omfang som i 2013. Bidrag til andre humanitære aktiviteter (Drugs for Neglected Diseases initiative, DNDi) har gått ned i forhold til 2013 på grunn av reduserte allokeringer fra Haaken A. Christensens testamente til dette formålet i 2014. Innsamlingskostnadene går ned med om lag 2,3 millioner i forhold til 2013, mens administrasjonskostnadene ligger på omtrent samme nivå som i 2013.

Anvendelse av midler: (mill kroner)

	2014	2013	Endring i %
Kostnader			
Operasjonelle kostnader	336,0	260,8	28,9 %
Informasjonsarbeid / Temoignage	6,9	7,4	-6,5 %
Andre humanitære aktiviteter	1,0	3,8	-74,2 %
Leger Uten Grensers formål	344,0	272,0	26,4 %
Innsamlingskostnader	45,9	48,2	-4,8 %
Administrasjonskostnader	10,3	10,1	1,4 %
Anvendelse av midler	400,1	330,4	21,1 %

Kommentarer til anvendelse av midler:

Operasjonelle kostnader:	Private og institusjonelle midler allokert til Leger Uten Grensers operasjonelle prosjekter internasjonalt samt Leger Uten Grenser i Norge sin andel av indirekte operasjonelle kostnader ved vårt operasjonelle senter i Brussel. Kostnader til rekruttering av feltpersonell inngår.
Informasjonsarbeid/Témoignage:	Kostnader til opinionsbygging, pressearbeid og bevisstgjøring. Lønnskostnad for informasjonsmedarbeidere ved kontoret i Norge inngår.
Andre humanitære aktiviteter:	Bidrag til DNDi, Drugs for Neglected Diseases initiative – forskning på medisiner mot glemte sykdommer.
Innsamlingskostnader:	Kostnader forbundet med innsamling fra private og institusjonelle givere i Norge. Lønnskostnad for innsamlingsmedarbeidere i Norge inngår.
Administrasjonskostnader:	Kostnader til administrativ drift av det norske kontoret. Lønnskostnad for daglig leder og administrasjon ved kontoret i Norge inngår. Inkluderer også Leger Uten Grenser i Norge sin andel av driften av det internasjonale kontoret.

2.3 Virksomhetens årsresultat

Leger Uten Grenser har for 2014 et negativt årsresultat på 40,8 millioner kroner. Underskuddet skyldes hovedsakelig allokering av midler fra arven etter Haaken A Christensen. Underskuddene er kun regnskapstekniske, og organisasjonenes økonomi er svært solid. Det er ledelsens oppfatning at fremlagte resultat og balanseoppstilling gir et riktig bilde av organisasjonens virksomhet.

2.4 Formålskapital

Leger Uten Grenser har en positiv formålskapital på 85,9 millioner kroner som skrives fra innsamlede midler. Før årets resultat utgjorde formålskapitalen 126,8 millioner. Pr 31.12.14 utgjør midler fra Haaken A. Christensens testamente omlag 70,9 millioner kroner av formålskapitalen. Disse midlene vil bli benyttet til organisasjonens humanitære prosjekter fram til 2016. Resten av formålskapitalen består av en ikke øremerket formålskapital på 12,8 millioner samt øremerkede midler som forbrukes i 2015. Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning om fortsatt drift, noe styret mener er forsvarlig.

Det har ikke inntrådt hendelser etter 31. desember 2014 som påvirker Leger Uten Grensers resultat eller balanse.

Oslo, tirsdag, 28. april 2015

Stine Ness
Styremedlem

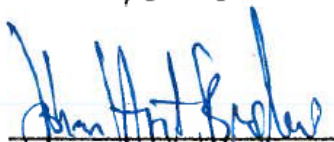

Christine Nilsson
Styremedlem

Guro Aasen
Styremedlem

Marius Trøseid
Styremedlem

Jørgen W. Frydnes
Styremedlem/Treasurer¹

Dag Horntvedt
Nestleder/Styremedlem

Johan Arnt Bjørkås
Styremedlem

Bjørn Nissen
Styreleder

Gyda U. Bugge
Fungerende daglig leder

¹ Ansvarlig for styrets økonomikontroll og -oppfølging

Aktivitetsregnskap for perioden 1. januar til 31. desember

Alle beløp i hele kroner

	Noter	2014	2013
Anskaffede midler			
Offentlige prosjektmidler		67 500 000	73 200 000
Private innsamlede midler		287 102 664	226 838 502
Finans og investeringsinntekter		3 788 175	4 296 863
Andre inntekter		963 665	269 701
Brutto midler anskaffet til humanitære formål		359 354 504	304 605 066
Forbrukte midler			
Kostnader til aktiviteter som oppfyller organisasjonens formål			
- Operasjonelle kostnader	14	336 044 669	260 781 322
- Informasjonsarbeid/temoignage		6 916 337	7 397 352
- Andre humanitære aktiviteter		989 856	3 835 731
Kostnader til innsamling av private midler		44 878 469	47 364 362
Kostnader til anskaffelse av offentlige prosjektmidler		1 047 302	862 118
Administrasjonskostnader	13, 14	10 271 021	10 134 063
Sum forbrukte midler	6, 7, 13	400 147 654	330 374 948
ÅRETS AKTIVITETSRESULTAT		-40 793 150	-25 769 882
Tilegg/reduksjon formålskapital			
Formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner		0	0
Annen formålskapital		-40 793 150	-25 769 882
Sum disponert	4	-40 793 150	-25 769 882

Se vedlagte noter til årsregnskapet

Balanse pr. 31. desember

Eiendeler

Alle beløp i hele kroner

	Noter	2014	2013
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Oppussing	2	439 976	508 123
Maskiner og inventar	2	847 749	1 160 841
<i>Sum varige driftsmidler</i>		<i>1 287 725</i>	<i>1 668 964</i>
<i>Sum anleggsmidler</i>		<i>1 287 725</i>	<i>1 668 964</i>
Omløpsmidler			
Fordringer	10, 14	24 729 321	11 792 788
Markedsbaserte fond	11	37 272 145	34 090 256
Bankinnskudd, kontanter	3	114 704 825	115 478 616
<i>Sum omløpsmidler</i>		<i>176 706 292</i>	<i>161 361 660</i>
Sum eiendeler		177 994 017	163 030 624

Balanse pr. 31. desember

Egenkapital og gjeld

Alle beløp i hele kroner

	Noter	2014	2013
Formålskapital			
Formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner	4		0
Annen formålskapital	4	85 996 037	126 789 186
Sum formålskapital		85 996 037	126 789 186
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	8	0	2 859 567
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	14	2 139 984	3 419 080
Skyldig lønn og skattetrekk		5 440 957	4 517 369
Skyldige offentlige avgifter		1 558 517	1 377 151
Avsetninger til prosjekter	5	81 896 000	23 751 284
Renter prosjekt som skal tilbakebetales		131 760	86 854
Annen kortsiktig gjeld	12	830 763	230 133
Sum gjeld		91 997 980	36 241 438
Sum formålskapital og gjeld		177 994 017	163 030 624

Oslo, tirsdag, 28. april 2015

Stine Ness
Styremedlem

Christine Nilsson
Styremedlem

Guro Aasen
Styremedlem

Marius Trøseid
Styremedlem

Jørgen W. Frydnes
Styremedlem/Treasurer¹

Dag Horntvedt
Nestleder/Styremedlem

Johan Arnt Bjørkas
Styremedlem

Bjørn Nissen
Styreleder

Gyda U. Bugge
Fungerende daglig leder

¹ Ansvarlig for styrets økonomikontroll og -oppfølging

Kontantstrømoppstilling

Alle beløp i hele kroner

	2014	2013
Årets aktivitetsresultat	-40 793 150	-25 769 882
Poster i aktivitetsregnskapet som ikke har likviditetseffekt		
Avskrivninger	762 460	1 036 298
Investeringer, avhendelse og finansiering		
Kjøp driftsmidler	-381 223	-246 501
Andre endringer		
endringer i fordringer	-12 936 533	8 851 044
endringer i leverandørgjeld/annen kortsiktig gjeld	-678 467	-4 738 096
endringer i avsetning til prosjekter	58 144 716	3 728 277
andre tidsavgrensingsposter	-1 709 706	871 392
endring av IB annen formålskapital	0	2 041 641
<i>Sum andre endringer</i>	<i>42 820 011</i>	<i>10 754 258</i>
Sum likviditetsendringer gjennom året	2 408 098	-14 225 827
Likviditetsbeholdning 01.01	149 568 872	163 794 699
Likviditetsbeholdning 31.12	151 976 971	149 568 872
Likviditetsbeholdning 01.01 består av:		
Markedsbaserte fond	34 090 256	50 119 910
Bankinnskudd, kontanter	115 478 616	113 674 789
<i>Sum</i>	<i>149 568 872</i>	<i>163 794 699</i>
Likviditetsbeholdning 31.12 består av:		
Markedsbaserte fond	37 272 145	34 090 256
Bankinnskudd, kontanter	114 704 825	115 478 616
<i>Sum</i>	<i>151 976 970</i>	<i>149 568 872</i>

Noter til regnskapet

31. desember 2014

Alle beløp i hele kroner

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner. Alle beløp i notene er oppgitt i hele kroner dersom ikke annet er angitt.

Resultatregnskapet er klassifisert basert på aktivitet fremfor art. Formålet med et aktivitetsregnskap er å vise alle anskaffede midler fordelt på hovedtyper, og hvordan disse er anvendt i løpet av regnskapsåret. Note 7 viser kostnader etter art.

Formålskapital benyttes i stedet for Egenkapital. Dette er i henhold til god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner. Til forskjell fra andre virksomheter er denne kapitalen en kapital som skal brukes til organisasjonens formål og ikke til utdeling eller lignende.

Inntektsføring

Alle midler er innsamlet i Norge. Inntekter inntektsføres når de er opptjent, som regel på mottagelsestidspunktet. Arvede midler inntektsføres når organisasjonen har juridisk rett til arven, det er rimelig sikkert at arven vil bli mottatt og verdien kan måles tilstrekkelig pålitelig. Gaver i form av tjenester inntektsføres dersom fordelingen er målbar. Større gaver som ikke inntektsføres, benevnes i note.

Leger Uten Grenser mottar offentlige tilskudd fra Norad og Utenriksdepartementet til spesifikke prosjekter. Prosjektene har normalt varighet på 1 år. Pr 31.12.14 har organisasjonen 15 slike løpende prosjekter. Ubenyttede prosjektmidler tilbakebetales. Offentlige prosjektmidler holdes separat fra øvrige prosjektmidler. Det vises for øvrig til note 3 og 5.

Klassifisering og fordeling av kostnader

I aktivitetsregnskapet klassifiseres kostnader i tre hovedgrupper: kostnader til anskaffelse av midler, kostnader til formålet og administrasjonskostnader. Alle kostnader tilhørende en aktivitet er henført til denne. Felleskostnader som kostnader til IT, lokaler, porto, telefon o.l. er fordelt mellom aktivitetene i forhold til antall årsverk knyttet opp mot de ulike aktivitetene.

Klassifisering og vurdering av eiendeler og gjeld

Eiendeler som knytter seg til prosjekter, fordringer som tilbakebetales innen et år samt eiendeler som ikke er bestemt til varig eie eller bruk for virksomheten er klassifisert som omløpsmidler. Øvrige eiendeler er klassifisert som anleggsmidler. Tilsvarende prinsipp er benyttet for gjeldsposter.

Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående.

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler vurderes til virkelig verdi på balansedagen. Endring i virkelig verdi resultatføres som finansinntekt/-kostnad. Markedsverdi for de ulike plasseringene er spesifisert i note 11.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler består av inventar, IT-utstyr og kontormaskiner samt oppussing av lokaler.

Varige driftsmidler balanseføres til anskaffelseskost inkludert innkjøpskostnader, og avskrives over driftsmidlets levetid dersom denne er over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15 000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende. Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris dersom det er sannsynlig at påkostningen bidrar til fremtidige økonomiske fordeler, og kostnaden kan måles pålitelig.

Varige driftsmidler avskrives over forventet brukstid etter lineær metode.

Pensjoner

Leger Uten Grenser regnskapsfører pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser i henhold til Norsk RegnskapsStandard 6 Pensjonskostnader. Se note 8 for detaljert informasjon.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstilling for 2014 er utarbeidet i henhold til god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner.

Noter til regnskapet

31. desember 2014

Note 2 Varige driftsmidler

	IT-utstyr og inventar	Oppussing	Transportmidler	Sum 2014	Sum 2013
Anskaffelseskost 01.01.	4 910 973	681 463	100 000	5 692 436	5 810 212
Tilgang kjøpte driftsmidler	381 223	0	0	381 223	246 501
Utrangerte driftsmidler	-697 254	0	0	-697 254	-364 278
Anskaffelseskost 31.12.	4 594 942	681 463	100 000	5 376 405	5 692 435
Akkumulerte av-/nedskrivninger 01.01.	3 750 131	173 340	100 000	4 023 471	3 351 452
Akk. avskr./nedskr. utrangerte driftsmidler	-697 254	0	0	-697 254	-364 278
Akkumulerte av-/nedskrivninger 31.12.	3 747 191	241 487	100 000	4 088 678	4 023 472
Bokført verdi 31.12.	847 751	439 976	0	1 287 727	1 668 964
Årets av-/nedskrivninger	694 314	68 146	0	762 460	1 036 298
Lineære avskrivninger - økonomisk levetid	3-5 år	10 år	3 år		
	Iht gjenstående leietid				

Note 3 Kontanter og bankinnskudd

	2014	2013
Kontanter og bankinnskudd	114 704 825	115 478 616
Av dette er følgende bundet:		
Skattetrekk for ansatte	1 995 150	1 520 507
Depositum	838 271	811 753
Renter som skal tilbakebetales	131 760	86 854
Offentlig finansierte prosjekter	451 284	451 284
Sum bundne midler	3 416 466	2 870 398
Likvide midler disponibelt for Leger Uten Grenser	111 288 359	112 608 218

Note 4 Formålskapital

	Formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner	Annen Formålskapital	Sum 2014	Sum 2013
Formålskapital 01.01	0	126 789 186	126 789 186	150 517 551
Endring IB Annen Formålskapital	0	0	0	2 041 517
Årets resultat	0	-40 793 149	-40 793 149	-25 769 882
Formålskapital 31.12	0	85 996 037	85 996 037	126 789 186

Annen formålskapital er hovedsaklig gjenværende midler fra testamentet til Haaken Christensen som vi mottok i 2008. Disse midlene skal allokere til prosjekter i de kommende 2 år. Annen formålskapital inkluderer også øremerkede midler, blant annet til Ebola-prosjekter, som vil bli allokert i 2015.

Noter til regnskapet

31. desember 2014

Note 5 Avsetning til prosjekter

Avsetning til prosjekter fordeler seg som følger mellom privat og offentlig finansierte prosjekter:

	2014	2013
Offentlig finansierte prosjekter	451 284	451 284
Privat finansierte prosjekter	81 444 715	23 300 000
Sum	81 896 000	23 751 284

Note 6 Personalkostnader, antall årsverk m.m.

Personalkostnader	2014	2013
Lønnskostnader	35 404 949	29 090 239
Arbeidsgiveravgift	4 927 930	4 424 085
Pensjonskostnader	-1 731 842	2 185 709
Andre personalkostnader	767 154	841 546
Sum	39 368 191	36 541 579

Negativ pensjonskostnad skyldes inntektsføring av tidligere kostnadsført forpliktelse i forbindelse med overgang fra ytelsesordning til innskuddsordning, se note 8.

Antall årsverk/ansatte

I 2014 har Leger Uten Grenser lønnet totalt 126,8 årsverk, hvorav 33,4 årsverk er tilknyttet feltarbeid, 57,9 årsverk består av verve- og annen prosjektaktivitet og 35,5 årsverk er tilknyttet kontorstillinger. Organisasjonen har videre 5,6 årsverk tilknyttet internasjonale feltrelaterte prosjekter, som beredskapsgruppe samt støtte innenfor medisin, HR og ledelse. Innsats fra frivillige og praktikanter utgjorde i 2014 omlag 7,1 årsverk.

Godtgjørelser daglig leder og styre

	Lønn	Pensjon	Andre ytelser	Styrehonorar	Sum 2014	Sum 2013
Daglig leder	755 244	92 574	-		847 818	815 901
Styret				95 509	95 509	90 169
Sum	755 244	92 574	-	95 509	943 327	906 070

Godtgjørelse til revisor

	2014	2013
Revisjonshonoraret er spesifisert som følger:		
Lovpålagt revisjon	165 937	66 875
Andre attestasjonstjenester	6 250	10 625
Andre tjenester utenfor revisjon	45 188	34 250
Sum	217 375	111 750

Alle beløp er inkl. mva.

* Lovpålagt revisjon i 2013 og 2014 er bokførte kostnader i de aktuelle årene. Det betyr at noe av kostnadene for revisjon i det aktuelle året er bokført i påfølgende år.

Noter til regnskapet

31. desember 2014

Note 7 Kostnadsartsinndeling av SUM FORBRUKTE MIDLER i aktivitetsregnskap

	2014	2013
Humanitær bistand		
- privat finansierte prosjekter	264 773 707	184 319 252
- offentlig finansierte prosjekter	66 505 000	73 200 000
Sum humanitær bistand	331 278 707	257 519 252
Tilskudd til MSF Internasjonalt	2 355 286	2 273 579
Personalkostnader (spesifisert i note 6)	39 368 191	36 541 579
Avskrivning varige driftsmidler (spesifisert i note 2)	762 460	1 036 298
Annen driftskostnad		
- fraktkostnader	255 523	74 679
- kostnader lokaler	2 067 688	1 943 040
- IT, inventar og utstyr	1 516 763	1 635 912
- reparasjon og vedlikehold	55 805	51 650
- innkjøpte tjenester/konsulenter	2 857 268	3 275 169
- kontorkostnader, telefon og porto	1 325 626	1 158 582
- møte- og kurskostnader	538 046	663 140
- reisekostnader	4 434 014	4 409 378
- reklamekostnader/innsamling av midler	12 103 076	18 813 102
- transaksjonskostnader	1 022 832	824 490
- andre kostnader	206 369	155 098
Sum annen driftskostnad	26 383 010	33 004 240
SUM	400 147 654	330 374 948

Noter til regnskapet

31. desember 2014

Note 8 Pensjoner

Leger Uten Grenser avsluttet 31.12.2014 sin ytelsesbaserte pensjonsordning som omfattet i alt 129 personer. Fra 01.01.2015 går Leger Uten Grenser over til en innskuddsbasert pensjonsordning med samme livselskap. Tidligere balanseførte forpliktelser i ytelsesordningen er inntektsført i sin helhet i 2014 i samråd med revisor. Leger Uten Grenser får derfor en negativ pensjonskostnad totalt sett i 2014.

	2014	2013
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	3 584 201	2 366 206
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	448 248	337 851
Avkastning på pensjonsmidler fratrukket adm.kostnader	(127 147)	(93 642)
Resultatført actuarielt tap/(gevinst)	134 980	43 276
Periodisert arbeidsgiveravgift	550 648	368 068
Overgang til innskuddsordning	(4 655 278)	0
Balanseføring premiefond*	(550 192)	0
Netto pensjonskostnad	(614 540)	3 021 759

* Premiefond består av tilbakeført forskuddsbetalt premie for 2015 samt honorar for utstedelse av fripoliser ifm avslutning av ytelsesordning.

Påløpte pensjonsforpliktelser (DBO) pr 31.12	15 143 880	11 206 199
Pensjonsmidler til markedsverdi pr 31.12	6 505 571	5 212 629
Påløpte pensjonsforpliktelser (DBO) ekskl. AGA	(8 638 309)	(5 993 570)
Arbeidsgiveravgift	(1 218 002)	(845 093)
Påløpte pensjonsforpliktelser inkl. AGA	(9 856 310)	(6 838 664)
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	5 201 032	3 979 097
Overgang til innskuddsordning	4 655 278	0
Balanseført netto forpliktelse/-midler inkl. AGA	(0)	(2 859 567)
Herav balanseført AGA	(0)	(353 373)

Økonomiske forutsetninger:

Diskonteringsrente	2,30 %	4,00 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	3,20 %	4,40 %
Årlig forventet lønnsvekst	2,75 %	3,75 %
Årlig forventet G-regulering	2,50 %	3,50 %
Årlig forventet regulering av pensjoner under utbetaling	2,50 %	3,50 %

De aktuarmessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer og avgang.

Note 9 Leasingavtaler ikke balanseført

	Avtale inngått	Avtale utløper	Årlig leie inkl. mva
Kopimaskiner, Digiflow - ny avtale	01.07.2014	30.06.2019	74 760
Kaffemaskiner - Leieavtale går ut januar 2015, forventer ny avtale på omtrent samme beløp	12.01.2011	12.01.2015	54 120
Videokonferansesystem	04.01.2012	03.01.2015	44 850

Noter til regnskapet

31. desember 2014

Note 10 Fordringer

Leger Uten Grenser har pr. 31.12.14 mottatt testamentariske gaver som ikke er realisert. Disse er gjennomgått og vurdert og aktivert i den grad det er rimelig sikkert at inntekten vil bli mottatt og at inntekten kan måles med tilstrekkelig pålitelighet. Leger Uten Grenser har dessuten mottatt testamentariske gaver der arven er falt, men arvets størrelse ennå ikke er klarlagt. Disse gavene er ikke inntektsført da kriteriet om pålitelig måling ikke er oppfylt. Det er heller ikke mulig å sette et estimat for verdien av disse gavene.

	2014	2013
Testamentariske gaver aktivert pr 31.12.	9 477 884	25 000
Påløpne inntekter	1 034 167	3 065 295
Kundefordringer	6 970 449	3 122 003
Forskuddsbetalte kostnader	4 360 017	2 426 863
Andre fordringer	2 886 804	3 153 627
Sum fordringer	24 729 321	11 792 788

Note 11 Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

	2014	2013
	Markedsverdi	Markedsverdi
Markedsbaserte fond	37 272 145	34 090 256

Leger Uten Grenser har plassert vel 37 mill kroner i markedsbaserte fond, som er vurdert til virkelig verdi pr 31.12.14. Plasseringene er i tråd med styrets retningslinjer med hensyn til etikk, sikkerhet, risikospredning og likviditet.

Note 12 Annen kortsiktig gjeld

	2014	2013
Annen kortsiktig gjeld består av følgende poster:		
Påløpte kostnader	580 938	165 980
Annen kortsiktig gjeld	249 825	64 153
Sum annen kortsiktig gjeld	830 763	230 133

Noter til regnskapet

31. desember 2014

Note 13 Formålsprosent og Innsamlingsprosent

Formålsprosenten

Formålsprosenten forteller hvor mye som faktisk er brukt på organisasjonens ideelle formål, og beregnes på grunnlag av regnskapslinjene "Kostnader til aktiviteter som oppfyller organisasjonens formål" i forhold til "Sum forbrukte midler."
Administrasjonsprosenten beregnes på grunnlag av regnskapslinjene "Administrasjonskostnader" i forhold til "Sum forbrukte midler."

	2014	2013	2012	2011	2010
Administrasjonsprosent (andel av forbrukte midler)	2,57 %	3,07 %	3,46 %	4,00 %	4,24 %
Formålsprosent (andel av forbrukte midler)	85,96 %	82,34 %	83,35 %	83,35 %	78,33 %
Det resterende er kostnader til anskaffelse av midler	11,48 %	14,60 %	13,19 %	12,65 %	17,43 %

Administrasjonsprosent og formålsprosent kan illustrere et noe uriktig bilde av organisasjonens drift i kjølvannet Artistgalla i 2010 og i 2013.

I desember 2010 og i april 2013 hadde Leger Uten Grenser Artistgalla på TV2, der et av formålene var å rekruttere nye faste givere. En slik innsamlingsaktivitet er en stor investering i det året den foregår, mens inntektene kommer inn i årene etter. Formålsprosenten var dermed noe lavere i 2010 og i 2013.

Innsamlingsprosenten

Lov om innsamlinger krever at minst 65 prosent av innsamlede midler skal gå uavkortet til det oppgitte formålet. Innsamlingskontrollen i Norge har i februar 2010 offentliggjort retningslinjer for beregning av nøkkeltallet "Innsamlingsprosenten".
Det beløp som er disponibelt for organisasjonens formål defineres som "Private innsamlede midler", med fradrag av "Kostnader til innsamling av private midler". Innsamlingsprosenten beregnes som disponibelt for formålet sett i forhold til private innsamlede midler.

	2014	2013	2012	2011	2010
Innsamlingsprosenten (disponibelt for formålet)	84,37 %	79,12 %	80,51 %	82,96 %	74,22 %

Den noe lavere innsamlingsprosenten i 2010 og i 2013 skyldes investeringen i Artistgallaen i desember 2010 og april 2013. Kostnaden er ført i sin helhet i de aktuelle årene, mens inntektene forventes å komme i mange år framover.

Note 14 Nærstående parter

Leger Uten Grenser har i 2014 hatt transaksjoner med søsterorganisasjoner i Leger Uten Grenser Internasjonalt. Transaksjonene består hovedsakelig av viderefakturerte lønnskostnader for feltarbeidere fra Leger Uten Grenser i Norge til de operasjonelle sentrene i Brussel, Amsterdam, Barcelona, Paris og Geneve. Leger Uten Grenser i Norge overfører prosjektmidler, både private og offentlige, til de operasjonelle sentrene. I tillegg overfører Leger Uten Grenser i Norge bidrag til drift av det internasjonale kontoret i Geneve og det operasjonelle senteret i Brussel.

	2014 (resultat)		Gjeld	2014 (balanse)	
	Inntekt	Kostnad		Fordring	
Søster organisasjoner (Leger Uten Grenser i Sverige, Danmark, Belgia, India)		2 170 870	178 555		8 921
Operasjonelle sentre (viderefakturerte lønn og andre kostnader)		-			3 802 281
Operasjonelle sentre (overføring av prosjektmidler, private og offentlige)		326 736 334			
Internasjonale kontoret (tilskudd til drift samt ulike feltrelaterte initiativ)		4 726 789	128 241		878 231
Sum transaksjoner med nærstående parter	0	333 633 993	306 796		4 689 433

Leger Uten Grenser har i 2014 ikke hatt noen transaksjoner med andre nærstående parter, som medlemmer av styret og ledelsen.

Til årsmøtet i MSF Norway Leger uten grenser Norge

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for MSF Norway Leger uten grenser Norge, som viser et negativt aktivitetsresultat på kr 40 793 150. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, aktivitetsregnskap, kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og generalsekretærs ansvar for årsregnskapet

Styret og generalsekretær er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og generalsekretær finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for organisasjonens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Leger uten grenser Norge per 31. desember 2014, og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 29. april 2015

PricewaterhouseCoopers AS

Hans-Christian Berger
Statsautorisert revisor